T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ

# Uluslararası Osmanlı Devleti'nde Nehirler ve Göller Sempozyumu

**Proje No**: 4550

Sempozyum Düzenleme Projesi

## SONUÇ RAPORU

**Proje Yürütücüsü:**
Doç. Dr. Özen TOK
Edebiyat Fakültesi –Tarih Bölümü

Temmuz 2013
KAYSERİ

**1. TEMEL BİLGİLER:** Tüm alanları eksiksiz doldurunuz

| | |
|---|---|
| **Tarihi** | 2-3 Mayıs 2013 |
| **Yeri** | Erciyes Üniversitesi |
| **Türü** | (  ) Ulusal  ( X ) Uluslararası |
| **Dili** | Türkçe- İngilizce |
| **Katılımcı sayısı** | 134 |
| **Düzenleyen Kurum/Birim** | Erciyes Üniversitesi |
| **Destekleyen Kurumlar** | Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı |

| | **Evet** | **Hayır** |
|---|---|---|
| Sempozyumda Türkçe oturumlar yapıldı mı? | x | |
| Sempozyumda Türkçe dışındaki dillerde oturumlar yapıldı mı? | x | |
| Sempozyum başkanları ve/veya organizasyon ekibi arasında Türkiye'deki diğer üniversitelerin mensupları yer aldı mı? | | x |
| Sempozyum başkanları ve/veya organizasyon ekibi arasında Türkiye dışındaki ülkelerden üniversite mensupları yer aldı mı? | | x |
| Sempozyum sonunda bir bildiri kitabı yayınlandı mı? | | x |
| Sempozyumda sunulan bildirilerin bir kısmı ya da tamamı SCI tarafından taranan dergide/dergilerde yayınlandı/yayınlanacak mı? | | x |
| | | |

Sorulara vereceğiniz cevapları (**X**) işareti ile belirtiniz.

**2. SEMPOZYUM TANITIMI:** Sempozyumun amacı, kapsamı, kaçıncı kez düzenlendiği gibi tanıtım bilgileri özetlenmelidir.

Erciyes Üniversitesi'nin ev sahipliğinde ve BAP Birimi tarafından desteklenen 2-3 Mayıs 2013 tarihleri arasında **Osmanlı Devleti'nde Nehirler ve Göller** adıyla uluslararası bir sempozyum düzenlenmiştir. Bu sempozyumda Osmanlı sınırları içinde bulunan Tuna, Fırat, Dicle, Kızılırmak, Sakarya, Meriç gibi nehirler ile Van ve Beyşehir, Tuz Gölü, Lut gölü gibi önemli göllerin o dönem gelişen uluslararası hukuktaki yerleri, tarımsal ve sulama amaçlı ne şekilde kullanıldıkları, ıslah projeleri, ticari şirketler aracılığıyla vapur işletilmesi, denizlerle ve boğazlarla birleştirilme çabaları, askerî amaçlarla kullanılmaları gibi konular ele alınmıştır. Balkanlardan Kuzey Afrika'ya kadar geniş bir coğrafi sahada bu sahanın uzmanları tarafından sunulan bildiriler konunun aydınlatılmasına ışık tutmuştur.

**3. SEMPOZYUM KONULARI:** Sempozyum duyurusunda ilan edilen konular listelenmelidir.

Osmanlı coğrafyasında bulunan nehir ve göller beş temel başlıkta ele alınmıştır.

- **Ulaşım**
- **Ticaret**
- **Askerî**
- **Hukuk**
- **Tarım**

**4. ÖZEL OTURUMLAR ve DAVETLİ KONUŞMACILAR:** Sempozyumda özel oturumlar düzenlenip düzenlenmediği ve düzenlendi ise hangi konularda olduğu belirtilmelidir. Ayrıca sempozyumda davetli konuşmacıların konuşmalarına yer verilip verilmediği de belirtilmeli, var ise davetli konuşmacıların kimler olduğu ve hangi konularda konuştuğu belirtilmelidir.

# ULUSLARARASI
# OSMANLI DEVLETİ'NDE
# NEHİRLER VE GÖLLER SEMPOZYUMU

## (Ticaret – Ulaşım – Askerî – Hukuk - Tarım)

## 02 - 03 Mayıs 2013

## PROGRAM KİTAPÇIĞI

**Kayseri 2013**

**PROGRAM**

**02 Mayıs 2013, Perşembe**
**Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi**

| | |
|---|---|
| 08.30 – 09.00 | Sempozyuma Kayıt |
| 09.00 – 09.05 | Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı |
| 09.05 – 09.15 | Sine Vizyon Gösterisi |
| 09.15 – 09.30 | Mini Konser |
| 09.30 – 10.30 | **Açılış Konuşmaları ve Ödül Töreni** |
| | **Doç. Dr. Şakir BATMAZ**<br>(Sempozyum Tertip Heyeti Başkanı) |
| | **Prof. Dr. Fahrettin KELEŞTEMÜR**<br>(Erciyes Üniversitesi Rektörü) |
| | **Binali YILDIRIM**<br>(Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı) |
| | **Prof. Dr. Salih ÖZBARAN- Prof. Dr. İdris BOSTAN ve Prof. Dr. Victor OSTOPCHUK'a**<br>Türk Denizcilik Tarihine Hizmetlerinden Dolayı Ödül Verilmesi |
| 10.30 – 11.30 | **Açılış Oturumu** |
| | Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Salih ÖZBARAN** |
| 10.30 – 10.45 | Osmanlı İktisadi Sisteminde Tuz ve Tuzlaların Yeri<br>**Dr. Mehmet GENÇ** |
| 10.45 – 11.00 | Tuna, Dinyester, Dinyeper ve Don Nehirlerinin Osmanlı Karadeniz'inde Rolü<br>**Prof. Dr. Victor OSTOPCHUK** |
| 11.00 - 11.15 | Sefer Organizasyonundan Bir Kesit: Tuna'da Kurulan Geçici Köprüler<br>**Prof. Dr. İdris BOSTAN** |
| 11.15 – 11.30 | Belgrat'tan Viyana'ya Tuna boyunun ve Osmanlı Dönemi |

| | |
|---|---|
| | Macaristan'ında Diğer Akarsuların ve Göllerin Askerî-İktisadi ve Yerleşmeler Açısından Önemi<br>**Prof. Dr. Geza DAVİD** |
| 11.30 – 11.55 | **Sergi** |

**PROGRAM**

**1. Gün : 02 Mayıs 2013, Perşembe Öğleden Sonra**
**Yer : Kayseri Hilton Hotel**

| | |
|---|---|
| **14.00 – 15.10** | **2. OTURUM**<br><br>**Erciyes I Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Ahmet TABAKOĞLU** |
| 14.00 – 14.15 | Osmanlı Devleti ve Van Gölü'nde Vapur İşletmeciliği<br>**Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK** |
| 14.15 – 14.30 | XV. Yüzyılda Ceyhan Nehri Üzerindeki Nehir Gemileri ve Geçit Yerleri<br>**Prof. Dr. Yılmaz KURT** |
| 14.30 – 14.45 | Lut Gölünde Vapur İşletme Teşebbüsleri<br>**Doç. Dr. İlhan EKİNCİ-Arş. Gör. Halim KILIÇ** |
| 14.45 – 15.00 | II. Abdülhamid Dönemi Osmanlı- Karadağ İlişkilerinde Nehir Diplomasisi: Boyana Nehri'nde Seyrüsefer ve Temizlik Meselesi<br>**Yrd. Doç. Dr. Uğur ÖZCAN** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma**<br><br>**Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Savaş<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Feridun EMECEN** |
| 14.00 – 14.15 | Tuna-i Amire İle İlgili Yeni Osmanlı Belgeleri<br>**Prof. Dr. Mihai MAXİM** |
| 14.15 – 14.30 | 1768-74 ve 1787-91 Osmanlı - RusHarpleriEsnasında Tuna Nehri'ndeYapılanHarekât<br>**Prof. Dr. Galina GREBENSHCHIKOVA** |
| 14.30 – 14.45 | Osmanlılar Zamanında Fırat Kıyısında Önemli Bir Lojistik Merkez: Rumkale<br>**Yrd. Doç. Dr. İsmail ALTINÖZ** |

| | |
|---|---|
| 14.45 – 15.00 | 1711 Prut Seferinde Köprücülük Faaliyetleri<br>**Yrd. Doç. Dr. Murat TUĞLUCA** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Seyyahların Gözüyle Nehirler ve Göller<br>Oturum Başkanı: **Doç. Dr. Sándor PAPP** |
| 14.00 – 14.15 | Evliya Çelebi'de Fırat Nehri<br>**Prof. Dr. Mehmet Ali ÜNAL** |
| 14.15 – 14.30 | Evliya Çelebi'nin Dicle ve Fırat Haritası<br>**Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN** |
| 14.30 – 14.45 | Gezginlerin Gözlemleriyle Sulama ve Su Kaynağı Olarak Nil<br>**Yrd. Doç. Dr. Ayşegül HÜSEYNİKLİOĞLU** |
| 14.45 – 15.00 | Evliya Çelebi'nin Nil Nehri'nin Kaynağını Bulma Arzusu<br>**Yrd. Doç. Dr. Sadettin BAŞTÜRK** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması:Nehir Değirmenleri<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Enver KONUKÇU** |
| 14.00 – 14.15 | Enerji Kaynağı Olarak Nehirler, Irmaklar<br>**Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK** |
| 14.15 – 14.30 | 19. Yüzyıl Kastamonu Vilayetinde Su Hızarları<br>**Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖĞRETEN** |
| 14.30 – 14.45 | Tuna Nehrinde Değirmenler<br>**Doç. Dr. Hava SELÇUK** |
| 14.45 – 15.00 | Su Değirmenlerinden Vapur Değirmenlerine: Nehirlerde Teknolojik Bir Dönüşümün Öyküsü<br>**Arş. Gör. Aziz ALTI** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Kaniş Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Abdullah SAYDAM** |
| 14.00 – 14.15 | 19. Yüzyılın Sonlarında Menderes Nehrinin Islahı ve Ulaşıma |

| | |
|---|---|
| | Açılması Tasarısı<br>**Prof. Dr. Adnan GÜRBÜZ** |
| 14.15 – 14.30 | Osmanlı'dan Cumhuriyete Sulak Alan Politikaları<br>**Prof. Dr. Sait ÖZTÜRK** |
| 14.30 – 14.45 | Karaman Suğla Gölü Hakkında Çıkarılan Bir İrâde-i Seniyye ve Verilen İmtiyâz<br>**Yrd. Doç. Dr. Alaattin UCA - Arş. Gör. Aytunç ÜLKER** |
| 14.45 – 15.00 | 1891 Kışında Büyük Menderes, Gediz, Küçük Menderes, Bakırçay Nehirlerinde Yaşanan Taşkınlar<br>**Yrd. Doç. Dr. Selahattin SATILMIŞ** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| **15.10 – 15.30** | **Kahve Arası** |
| **15.30 – 16.40** | **3. OTURUM** |
| | **Erciyes I Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Savaş<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Ali AKYILDIZ** |
| 15.30 – 15.45 | Habsburg-Osmanlı Uzun Harp Döneminde (1683-1699) Avusturya Tuna Donanması'nın Yeni Düzeni<br>**Doç. Dr. Sándor PAPP** |
| 15.45 – 16.00 | BağdadlıNazmî-Zâde Hüseyin Murteza'nın, İcmâl-i Sefer-i Nehr-i Ziyab Adlı Risalesine Göre Ziyab Nehri Seferi ve Nehirde Yapılan Düzenlemeler<br>**Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOPAL** |
| 16.00 – 16.15 | Balaton: Habsburg ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Arasındaki Bir Gölün Rolü<br>**Dr. Hajnalka TOTH** |
| 16.15 – 16.30 | İran Seferlerinde Kara Yolu Ulaşımına Bir Alternatif: Van Gölü<br>**Dr. Serdar GENÇ** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Şehir<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN** |

| | |
|---|---|
| 15.30 – 15.45 | Mısmıl Irmak ve Murdar Irmak Arasındaki Şehir: Sivas<br>**Prof. Dr. Ömer DEMİREL** |
| 15.45 – 16.00 | XVIII. Yüzyıl Sonlarında Tuna Nehri ve Kıyılarında Bulunan İskân Yerleri<br>**Prof. Dr. Turan GÖKÇE** |
| 16.00 – 16.15 | Balkan Coğrafyasında Göl–Şehir Yerleşmesine Bir Örnek: Ohri Gölü ve Şehri (XVI - XVII. Yüzyıllar)<br>**Prof. Dr. Bilgehan PAMUK** |
| 16.15 – 16.30 | XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Diyarbakır Vilayetinde Nehirler ve Bunun Vilayete Tesirlerine Dair Bazı Tespitler<br>**Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Projelerde Nehirler ve Göller<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Nedim İPEK** |
| 15.30 – 15.45 | Zamantı Irmağının Kayseri'ye Akıtılması Konusundaki Resmî Yazışmalar Üzerinde Değerlendirmeler (M. 1762- 1893)<br>**Prof. Dr. Ali AKTAN** |
| 15.45 – 16.00 | Tuna-Karadeniz Kanalı: Projeden Gerçeğe<br>**Prof. Dr. loan SCURTU- Yrd. Doç. Dr. CojacaruConstantın IONUT** |
| 16.00 – 16.15 | Sultan Abdülmecid Devrinde Hazırlanan Kızılırmak Projesi (1848)<br>**Harun TUNCER** |
| 16.15 – 16.30 | XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti'nin Tarımsal Kalkınma Hamlesi: Beyşehir ve Karaviran Göllerinin Konya Ovasına Aktarılması Projesi<br>**Arş. Gör. Tolga AKAY** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması: Ticaret ve Ekonomi<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK** |
| 15.30 – 15.45 | Osmanlı Döneminde Van Gölü'nün Ekonomik, Siyasi ve Askerî Önemi<br>**Doç. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ** |
| 15.45 – 16.00 | 19. Yüzyıl Ticaretinde Meriç Nehrinin Önemi<br>**Yrd. Doç. Dr. Neriman ERSOY HACISALİHOĞLU** |

| | |
|---|---|
| 16.00 – 16.15 | Erzurum Eyaleti'nde Nehirler Hakkında Bazı Bilgiler (1642 Tarihli Avarız Defterine Göre)<br>**Yrd. Doç. Dr. İbrahim Etem ÇAKIR** |
| 16.15 – 16.30 | Aşağı Tuna'da Bir Fransız Buharlı Nakliyat Kumpanyası ve Ticari Faaliyetleri<br>**Arş. Gör. Süleyman UYGUN** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |

**Kaniş Salonu**
Oturum Teması: Nehir, Göl ve Savaş
Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI**

| | |
|---|---|
| 15.30 – 15.45 | XVII.-XIX. Yüzyıllarda Anadolu'da Beşeri Hayata Etkileri Bakımından Nehirler ve Göller<br>**Yrd. Doç. Dr. Süleyman SÖNMEZ, Prof. Dr. Recep EFE, Prof. Dr. Abdullah SOYKAN, Doç. Dr. İsa CÜREBAL** |
| 15.45 – 16.00 | Eski Deniz Haritaları ve Kılavuz Kitaplarında Tuna Nehri ve Deltasındaki İskeleler<br>**Öğr. Gör. Ali Ruhan ÇUBUK** |
| 16.00 – 16.15 | Tuna Nehri'nde Kullanılan Osmanlı Gemileri (16.-19. YY)<br>**Teodora BAKARDJİEVA** |
| 16.15 – 16.30 | Tuna Boyu Osmanlılar ve İnce Donanma<br>**Osman ERKURT** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |

**2. Gün : 03 Mayıs 2013, Cuma**
**Yer : Kayseri Hilton Hotel**

| | |
|---|---|
| **09.00 – 10.10** | **1. OTURUM** |

**Erciyes I Salonu**
Oturum Teması: Nehir ve Göl Hukuku
Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Geza DAVİD**

| | |
|---|---|
| 09.00 – 09.15 | Nehirlerin Sınır Olma Özelliği: Meriç Örneği<br>**Prof. Dr. Metin TUNCEL** |

| | |
|---|---|
| 09.15 - 09.30 | Tuna Nehrinin İnsanları: Nehirlerin Barışçı Kullanımına Dair Osmanlı Antlaşmaları<br>**Prof. Dr. Kemal ÇİÇEK** |
| 09.30 - 09.45 | İşkodra Gölü ve Boyana Nehrinde Uluslar Arası Nehir Hukuku Tartışmaları<br>**Doç. Dr. İlhan EKİNCİ** |
| 09.45 - 10.00 | Uluslararası Bir Sınır Sorunu Olarak Şattü'l-Arap Nehri<br>**Dr. Burcu KURT** |
| 10.00 – 10.10 | **Tartışma** |
| | **Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. İdris BOSTAN** |
| 09.00 – 09.15 | Canik Sancağında Nehir Taşımacılığı<br>**Prof. Dr. Nedim İPEK** |
| 09.15 – 09.30 | Fırat ve Dicle Nehirlerinde Kelek İle Ulaşım: Osmanlı'nın Son Dönemi<br>**Prof. Dr. Kenan Ziya TAŞ** |
| 09.30 - 09.45 | Tuna Nehri'nde Uluslar Arası Ticaretin Gelişmesi: Karadeniz'e Çıkan Avusturya Bandıralı Gemiler (1780-1830)<br>**Doç. Dr. Numan ELİBOL** |
| 09.45 - 10.00 | Osmanlı Macaristan'ında Nehir Ulaşımı<br>**Sadık Müfit BİLGE** |
| 10.00 – 10.10 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Ticaret ve Ekonomi<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Victor OSTOPCHUK** |
| 09.00 – 09.15 | Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuzey Karadeniz Bölgesi'nin Ticaret ve Askerî Faaliyet Nehirler<br>**Prof. Dr. Biliaieva SVİTLANA** |
| 09.15 – 09.30 | Tuna NehriAğzı: Sulina (1800-1877)<br>**Vıctor-Claudiu TURCITU** |
| 09.30 - 09.45 | 18.Yüzyılda Tuna İskelelerinin İstanbul İaşesinin Temininde Rolü<br>**Arş. Gör. Fadimana FİDAN** |
| 09.45 - 10.00 | Osmanlı İdaresinde Tuna Nehri'nde Bir Ekonomik Unsur: |

| | |
|---|---|
| | Balıkçılık<br>**Arş. Gör. Filiz YILDIRIM** |
| 10.00 – 10.10 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir ve Göllerin Islahı<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK** |
| 09.00 – 09.15 | II. Abdülhamid Döneminde Yeni İskân Alanları Oluşturulması ve Nehir-Göl ve Bataklıkların Temizlenerek Zirai Ekonomiye Kazandırılması Çalışmaları<br>**Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK-Yrd. Doç. Dr. Sevim ERDEM** |
| 09.15 – 09.30 | 19. Yüzyılın Son Çeyreğinde Karasu (Struma) Nehri Islah Çalışmaları<br>**Yrd. Doç. Dr. Metin Ziya KÖSE** |
| 09.30 - 09.45 | Adana Ovasının Islahı ve Seyhan ve Ceyhan Nehirleri Mecralarının Tanzim Edilmesi ile İlgili Çalışmalar<br>**Dr. Suat ZEYREK** |
| 09.45 - 10.00 | XX. Yüzyılın Başlarında Bartın Nehrinin Islahı ve Ulaşıma Açılması İçin Yürütülen Çalışmalar<br>**Okt. Emrah ÇETİN- Okt. Özgür TİLBE** |
| 10.00 – 10.10 | **Tartışma** |
| | **Kaniş Salonu**<br>Oturum Teması: Projelerde Nehirler ve Göller<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Yılmaz KURT** |
| 09.00 – 09.15 | İstanbul'un Dereleri Etrafında Gelişen İskân ve Sosyo-Ekonomik Faaliyetler<br>**Doç. Dr. Zekai METE** |
| 09.15 – 09.30 | Süveyş Kanalına Alternatif Güzergâh Arayışları ve Kudüs- Lut Gölü-Akabe Körfezi Kanalı Projesi<br>**Duran ŞAHİN** |
| 09.30 - 09.45 | III. Mustafa Döneminde Marmara ve Karadeniz'in Birleştirilmesi Teşebbüsü<br>**Arş. Gör. Uğur DEMİR** |
| 09.45 - 10.00 | III. Murad Döneminde Marmara ve Karadeniz'in Birleştirilmesi Teşebbüsü<br>**Arş. Gör. Ahmet ÜNAL** |
| 10.00 – 10.10 | **Tartışma** |

| | |
|---|---|
| **10.10 – 10.30** | **Kahve Arası** |
| **10.30 - 11.40** | **2. OTURUM** |
| | **Erciyes I Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir ve Göllerin Islahı<br>Oturum Başkanı: **Dr. Mehmet GENÇ** |
| 10.30 – 10.45 | Osmanlılar Döneminde Tunca Nehri Taşkınları, Etkileri ve Alınan Önlemler<br>**Prof. Dr. Şenol ÇELİK** |
| 10.45 – 11.00 | 19. Yüzyıl Sonlarında Cebel-i Lübnan'da İbrahim Nehri'nin Islahı ve "Nehr-i İbrahim Anonim Su Şirketi"<br>**Yrd. Doç. Dr. Güler YARCI** |
| 11.00 – 11.15 | Sultan II. Abdülhamid Devri Kayseri Arazi İsalesi ve Zamantı Nehri<br>**Yrd. Doç. Dr. Sevim ERDEM** |
| 11.15 – 11.30 | Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Göl veya Bataklık Sahaların Islahına Dair Bir Örnek: Lapişte Göl ve Bataklığının Islahı<br>**Uzm. Murat ALANDAĞLI** |
| 11.30 – 11.40 | **Tartışma** |
| | **Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mehmet Ali ÜNAL** |
| 10.30 – 10.45 | XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Şattü'l-Arap Suyolu Ulaşımında Güvenliğin Sağlanmasına Dair Bazı Tedbirler<br>**Prof. Dr. Osman KÖKSAL** |
| 10.45 – 11.00 | Türk Tarihinde Gemilerin Karadan Yürütülmesi Meselesi<br>**Doç. Dr. Erhan AFYONCU** |
| 11.00 – 11.15 | 19. Yüzyılda Bağdat'la Basra Arasındaki Nehir Taşımacılığı<br>**Dr. Mustafa STİTİ** |
| 11.15 – 11.30 | Osmanlı Tunasında Avusturya Buharlıları<br>**Arş. Gör. Emre KILIÇARSLAN** |
| 11.30 – 11.40 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Şehir<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Yusuf OĞUZOĞLU** |

| | |
|---|---|
| 10.30 – 10.45 | 19. Yüzyılda Harput Vilayetinde Hazar Gölü ve Çevresi<br>**Prof. Dr. Ahmet AKSIN** |
| 10.45 – 11.00 | Osmanlı Döneminde Van Gölü ve Hayat<br>**Prof. Dr. Orhan KILIÇ** |
| 11.00 – 11.15 | Nehir, Şehir, Tarih: Sakarya<br>**Yrd. Doç. Dr. Fahri YETİM** |
| 11.15 – 11.30 | Nehirlerin Sosyo-Ekonomik Yaşantıya Etkisi (Seyhan Nehri Örneği)<br>**Arş Gör. Ahmet Caner ÇATAL** |
| 11.30 – 11.40 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Kemal ARI** |
| 10.30 – 10.45 | Konya Ovası Sulama Projesi Fikrinin Ortaya Çıkışı ve Projeyle İlgili İlk Çalışmalar<br>**Doç. Dr. Hüseyin MUŞMAL** |
| 10.45 – 11.00 | Gerçekleşmemiş Bir Proje Teşebbüsü: 19. Yüzyıl Sonlarında Seyhan ve Ceyhan Nehirleri Yoluyla Taşımacılık ve Şirket-i Nehriye Teşekkülü<br>**Yrd. Doç. Dr. Saim YÖRÜK** |
| 11.00 – 11.15 | Osmanlı Belgelerine Göre Meriç Nehri Taşkınları<br>**Yrd. Doç. Dr. Muhittin KAPANŞAHİN** |
| 11.15 – 11.30 | Mısır Vilayetinde Sulama Faaliyetleri ve Temel Yerleşim Yerlerinin Artan Su İhtiyacı Meselesine Dönük Çözüm Arayışları 1882-1914 (İngiliz Arşiv Belgelerine Göre)<br>**Arş. Gör. Recep KÜREKLİ** |
| 11.30 – 11.45 | XIX. Yüzyılın Son Çeyreğinde Menderes Nehrinin Ulaşıma Açılması Projesi ve Projenin Bölgedeki Ulaşımı ve Üretim İlişkilerini Etkilemesi Yönündeki Beklentiler<br>**Uzm. Erdal İNCE** |
| 11.45 – 11.55 | **Tartışma** |
| | **Kaniş Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mustafa KESKİN** |
| 10.30 – 10.45 | Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eğirdir Gölünde Taşımacılık |

| | |
|---|---|
| | **Doç. Dr. Hasan BABACAN** |
| 10.45 – 11.00 | XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Meriç Nehrinde Vapur İşletme İmtiyazı<br>**Yrd. Doç. Dr. Aziz TEKTEMİR** |
| 11.00 – 11.15 | Osmanlı Döneminde Bataklıkların Temizlenerek Verimli Bir Halde Kullanılması Faaliyetleri<br>**Dr. Mustafa KÜÇÜK** |
| 11.15 – 11.30 | Savaş ve Ticaret Arasında: Bolognalı Bir Oryantalist'in (L.F. Marsigli) ve Venedik Balyoslarının Raporlarında Balkanlarda Osmanlı Nehirleri (1701-1719)<br>**Arş. Gör. Güner DOĞAN** |
| 11.30 – 11.45 | Mehmet Ali Paşa Sorunu ile Ortaya Çıkan Siyasi Konjonktürde Büyük Güçlerin Fırat Nehri'nin Kullanımına İlişkin Mücadeleleri<br>**Arş. Gör. Serkan DEMİRBAŞ** |
| 11.45 – 11.55 | **Tartışma** |
| **14.00 – 15.10** | **3. OTURUM** |
| | **Erciyes I Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Azmi ÖZCAN** |
| 14.00 – 14.15 | Osmanlılarda Nehir ve Deniz Taşımacılığı<br>**Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU** |
| 14.15 – 14.30 | Osmanlı Devleti'nin Fırat Nehri Üzerinde Tesis Ettiği Ulaşım Sistemi'nin Bölgenin Gelişmesine Katkıları<br>**Prof. Dr. Yusuf OĞUZOĞLU** |
| 14.30 – 14.45 | OsmanlıHâkimiyetinin İlk YüzyılındaMorovaVadisi: OrtaAvrupa'danİstanbul'aGidenAnayol<br>**Doç. Dr. Ema MİLJKOVİC** |
| 14.45 – 15.00 | Meriç Nehrinde Taşımacılık (XVII-XVIII. Asırlar)<br>**Prof. Dr. İbrahim SEZGİN** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Ticaret ve Ekonomi<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Cihat GÖKTEPE** |

| | |
|---|---|
| 14.00 – 14.15 | XVII. Yüzyıl Sonları XX. Yüzyıl Başlarında Manyas Gölü'nün İktisadi ve Sosyal Özellikleri ile İlgili Bazı Tespitler<br>**Doç. Dr. Nahide ŞİMŞİR - Doç. Dr. Sebahattin ŞİMŞİR** |
| 14.15 – 14.30 | Osmanlı Döneminde Asi Nehrinin Sosyal ve Ekonomik Hayata Etkileri Üzerine Bazı Bilgiler<br>**Doç. Dr. Galip EKEN** |
| 14.30 – 14.45 | Tuna Ticaretini Yeniden Düşünmek: 19. Yüzyılda Osmanlı Tunası'nda Ticaret ve Devlet<br>**Dr. Gökçen COŞKUN ALBAYRAK** |
| 14.45 – 15.00 | Osmanlı Göl, Dere ve Akarsularında Bulunan Sülüklerle İlgili Oluşturulan Mukataalar: Tıbbi, İktisadi ve Hukuki Boyutlarının Analizi<br>**Arş. Gör. Muhammed CEYHAN** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir Köprüleri<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Kemal ÇİÇEK** |
| 14.00 – 14.15 | Vardar Nehri Fatih Köprüsü<br>**Prof. Dr. Mehmet İNBAŞI** |
| 14.15 – 14.30 | Osmanlı Devletinin Son Dönemlerinde Anadolu'da Ulaşımda Köprülerin Önemi<br>**Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK -Yrd. Doç. Dr. Sevim ERDEM** |
| 14.30 – 14.45 | Tisza (Szolnok, Macaristan) NehriÜzerindeKurulanOsmanlıDönemiYığmaveTombazKöprüler<br>**Dr. Róbert KERTESZ – Orsolya DEMETER** |
| 14.45 – 15.00 | 18-19. Yüzyıllar Arasında Meriç Nehri Üzerindeki Köprüler<br>**Hatice ARSLAN** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması: Mit, Destan ve İnançlarda Nehir ve Göller<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Metin TUNCEL** |
| 14.00 – 14.15 | Sakarya Nehri<br>**Prof. Dr. Enver KONUKCU** |
| 14.15 – 14.30 | Osmanlı'nın Doğuşundaki Rüya Motiflerinin Nehirler, Göller ve Denizlerle İlişkisi |

| | |
|---|---|
| | **Prof.Dr. Mustafa KESKİN** |
| 14.30 – 14.45 | Müslüman Kültürü ve Sanatında Kutsal Su Kaynakları ve Balıklar<br>**Prof. Dr. Lyubomir MİKOV** |
| 14.45 – 15.00 | XIX. Yüzyılda Seyyahların Gözüyle Van Gölü<br>**Arş. Gör. Cihan YAPIŞTIRAN** |
| 15.00 – 15.10 | **Tartışma** |
| **15.10 – 15.30** | **Kahve Arası** |
| **15.30 – 16.40** | **4. OTURUM** |
| | **Erciyes I Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Savaş<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mihai MAXİM** |
| 15.30 – 15.45 | Osmanlı Savaş Stratejisinde Tuna Nehri<br>**Prof. Dr. M. Yaşar ERTAŞ** |
| 15.45 – 16.00 | XIX. Yüzyılda Nil Nehri ve Askerî Faaliyetler<br>**Yrd. Doç. Dr. Anam EL-KABASHI** |
| 16.00 – 16.15 | Tuna Nehri'nde Yapılan Askerî Sevkiyatlar: Varadin Seferi (1716) Örneği<br>**Bekir GÖKPINAR** |
| 16.15 – 16.30 | 1912-1913 Balkan Harbi'nde İşkodra Savunmasında İşkodra Gölünün ve Nehirlerin Rolü<br>**Dr. Bülent DURGUN** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Erciyes II Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir ve Göllerin Islahı<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Yusuf HALAÇOĞLU** |
| 15.30 – 15.45 | XVI.-XVII. Yüzyıllarda Konya ve Çevresindeki Su Kaynaklarının Kullanımına Dair Gözlemler<br>**Doç. Dr. Doğan YÖRÜK** |
| 15.45 – 16.00 | 19. Yüzyılda Kudüs-i Şerif ve Beyrut'un Su Kaynakları: Yüzyıl Boyunca Yerli ve Yabancı Şahıs ve Şirketlere Verilen Su İmtiyazlarından Bazı Kesitler<br>**Yrd. Doç. Dr. Güler YARCI** |

| | |
|---|---|
| 16.00 – 16.15 | 18. Yüzyılda Diyarbekir Eyaleti'nden Doğu (Van ve Serhad Vilayetleri) ve Güneye (Bağdat, Musul ve Irak Vilayetleri) Su Yolları ve Kullanım Amaçları<br>**Okt. Ercan GÜMÜŞ** |
| 16.15 – 16.30 | Tanzimat Döneminde Osmanlı Devletinin Nehirler ve Göller ile ilgili Yaptığı Bazı Düzenlemeler<br>**Yrd. Doç. Dr. Levent KÜÇÜK** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Mimarsinan Salonu**<br>Oturum Teması: Ulaşım ve Taşımacılık<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Kenan Ziya TAŞ** |
| 15.30 – 15.45 | Fırat'ta Nehir Taşımacılığı (16-17.yüzyıl)<br>**Doç. Dr. Ali YILMAZ** |
| 15.45 – 16.00 | 19. Yüzyıl Osmanlı Belgelerinde Meriç<br>**Yrd. Doç. Dr. Emine GÜMÜŞSOY** |
| 16.00 – 16.15 | Osmanlı Başkenti İçinde Akan Tek Akarsu: Bayrampaşa (Lycos) Deresi<br>**Arş. Gör. Alper GÖLBAŞ** |
| 16.15 – 16.30 | Bursa'nın Yanı Başında Bir Zenginlik Kaynağı: Uluabat (Apolyont) Gölü<br>**Öğr. Gör. İsmail YAŞAYANLAR** |
| 16.30 – 16.40 | **Tartışma** |
| | **Melikgazi Salonu**<br>Oturum Teması: Nehir, Göl ve Savaş<br>Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Ömer DEMİREL** |
| 15.30 – 15.45 | Osmanlı Tarihi'nde Tuna Nehri<br>**Doç. Dr. Orlin SABEV** |
| 15.45 – 16.00 | Tuna'yı Saran Osmanlı İstihbarat Ağının Organizasyon ve İşleyişi<br>**Dr. Ahmet YÜKSEL** |
| 16.00 – 16.15 | XIX. Yüzyılın Sonlarında Osmanlı Nehir ve Göllerinde Yapılan Silah Kaçakçılığı<br>**Yrd. Doç. Dr. Selim Hilmi ÖZKAN** |
| 16.15 – 16.30 | 19. Yüzyılda Britanya'nın Hindistan Politikalarında Fırat ve Dicle Nehirlerinin Önemi ve F.R. Chesney'nin Fırat Nehri Keşif Seyahati<br>**Turan KESKİN** |

16.30 – 16.40 **Tartışma**

17.00 – 17.50 Kapanış Oturumu

Erciyes I Salonu

**Oturum Başkanı: Dr. Mehmet GENÇ**

**Prof. Dr. İdris BOSTAN**
**Prof. Dr. Feridun EMECEN**
**Prof. Dr. Geza DAVİD**
**Prof. Dr. Mihai MAXİM**
**Prof. Dr. Ahmet TABAKOĞLU**
**Prof. Dr. Azmi ÖZCAN**
**Prof. Dr. Enver KONUKÇU**
**Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI**
**Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK**

**5. SEMPOZYUMU DÜZENLEYEN EKİP:** Sempozyumda genel başkan, başkan, eşbaşkan gibi sorumlu görevliler ve organizasyon komisyonu üyeleri, teknik program üyeleri gibi görevlilere ait bilgiler verilmelidir.

| Adı Soyadı | Unvanı | Kurumu | Organizasyondaki Görevi |
|---|---|---|---|
| Şakir BATMAZ | Doç.Dr | ERÜ | Başkan |
| Özen TOK | Doç. Dr. | ERÜ | Üye |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

Satırlar gerektiği kadar artırılabilir.

**6. ÖNEMLİ TARİHLER:** Sempozyumda gerçekleşen önemli tarihleri belirtiniz.

| Başlık (*) | Tarih |
|---|---|
| Sempozyum İlan Tarihi | 05.08.2012 |
| Bildiri Gönderimi İçin Son Tarih | 15.02.2013 |
| Değerlendirme Sonuçlarının Duyurulması | 20.02.2013 |
| Basıma Hazır Bildiri Gönderimi | 20.05.2013 |
| Kayıt Başvurusu İçin Son Tarih | 02.05.2013 |
| | |

(*) Başlık alanında verilen ifadeler değiştirilebilir, satırlar gerektiği kadar artırılabilir.

**7. SEMPOZYUM BÜTÇE ÖZETİ:** Sempozyumun bütçe özetini gelirler ve giderleri göz önüne alarak genel hatları ile belirtiniz. Gerçekleşen gelirler belirlenirken destekleyen kuruluşların sağladığı katkılar ve katılımcılardan sağlanan gelirler v.b. tüm hususları dikkate alınız.

| **GELİRLER** | |
|---|---|
| Tanımı/Adı | Tutar |
| 1- BAB | 15.000 |
| 2- | |
| 3- | |
| 4- | |
| GELİRLER TOPLAMI | 15.000 |
| **GİDERLER** | |
| Tanımı/Adı | Tutar |
| 1-Makine Teçhizat | |
| 2-Sarf | |
| 3-Hizmet Alımı | 14.999.81 |
| 4-Diğer | |
| GİDERLER TOPLAMI | 14.999.81 |

**8. TARTIŞMA VE SONUÇLAR:** Projenin öneri aşamasında ortaya konulan hedeflere ne ölçüde ulaşıldığı açıkça ortaya konulmalı, ulaşılamayan hedefler var ise bunların gerekçeleri de tartışılmalıdır. Sempozyuma gönderilen bildiri sayısı, kabul edilen bildiri sayısı, bilimsel değerlendirme yapan hakem sayısı ve listesi gibi bilgilere de yer verilmelidir.

Projenin öneri aşamasında ortaya konulan hedeflere tamamen ulaşılmıştır. Katılımcıların sempozyum kapanış oturumunda, sempozyum çerçevesinde ele alınan konuların alanında bir ilk olduğu ve daha sonraki benzer çalışmalara kaynaklık teşkil edeceği hususunu belirtmişlerdir. Sempozyuma gönderilen bildirilerden bir kaçı konu bütünlüğünün dışında kaldığı için kabul edilmemiştir. kabul edilen bildiri sayısı yukarıdaki sempozyum programında belirtilmiştir. Bilimsel değerlendirme yapan hakem sayısı ve listesi ise aşağıda verilmiştir.

**Hakem Kurulu**

PROF. DR. HALİL İNALCIK
PROF. DR. İDRİS BOSTAN
PROF. DR. SALİH ÖZBARAN
PROF. DR. MIHAI MAXIM
PROF. DR. ALİ AKYILDIZ
PROF. DR. METİN HÜLAGÜ
PROF. DR. ABDÜLKADİR YUVALI
PROF. DR. MUSTAFA KESKİN
PROF. DR. NEDİM İPEK
PROF. DR. ALİ AKTAN
PROF. DR. ABDULLAH SAYDAM
PROF. DR. MEHMET İNBAŞI
DOÇ. DR. ERHAN AFYONCU
DOÇ. DR. BÜLENT ARI
DOÇ. DR. KEMAL ARI

DOÇ. DR. TUNCAY ZORLU
DOÇ. DR. İLHAN EKİNCİ
DOÇ. DR. ŞAKİR BATMAZ
DOÇ. DR. ÖZEN TOK